

Kongl. Maj:ts tal

på rikssalen vid riksdagens öppnande

den 17 Januari 1889.

Gode herrar och svenske män!

Mottagen Min välkomsthelsning, då grundlagens bud nu kallar Eder till nya rådslag om fosterlandets angelägenheter.

Våra förhållanden till⁴främmande magter är fortfarande tillfredsställande. Under mina besök i utlandet förlidet år har Jag haft tillfälle på närmare håll förvissa Mig om den önskan, som lifvar de särskilda staternas regeringar att söka bevara Europas fred, måste detta än ske med dryga uppoffringar för stridskrafternas stärkande. Med Mig har Sveriges folk delat glädjen öfver att se Tysklands Kejsare såsom gäst i den svenska konungaborgen. I detta besök, likasom i dem, Jag och Mitt hus under sistlidne sommar fått mottaga äfven af andra furstliga personer, deribland det Sach-siska Konungaparet, ser Jag en ytterligare bekräftelse på de känslor af vänskap, aktning och förtroende, med hvilka de förenade rikena i utlandet omfattas.

I det betryck, som länge hvilat öfver våra näringar, synes någon lättнад hafva inträdt. Jordbruket har under det gångna året gifvit medelskörd. Konjunkturerna för vår största exportnäring, trävaruhandteringen, hafva bättrats, och den ökade omsättningen inom affärslifvet har sträckt sina verkningar äfven till den förut tynande skeppsfarten.

Statsverkets tillstånd är tillfredsställande. Den budget, som nu förelägg⁵es Eder, har, oakadt uppkommen brist i 1887 års stätsreglering, kunnat med befintliga tillgångar och inkomstkällor uppgöras utan eftersättande af de angelägnaste statsbehofven.

I väsentlig mån har sådant möjliggjorts genom de nyligen vidtagna höjningarna i tull- och bränvinsbeskattningen. Då vid dessa skattehöjningar andra syften än statsinkomsternas ökande varit de hufvudsakligen bestämmande, har Jag funnit önskvärdt, att de ökade tillgångar för statsverket, som kunna vara att framdeles motse, i följd af de skedda skatteförändringarna, företrädesvis må afses att främja ett eller annat ändamål af större betydelse för samhället. Särskildt har Jag härvid fästat Min uppmärksamhet vid uppgiften att åt arbetare och obemedlade bereda en tryggare ställning för deras ålderdom; vid kommunernas behof af lättnader i deras växande skatte-

bördor; vid frågan i hvad mån lindringarne i på jorden hvilande grundskatter samt rustnings- och roteringsbesvär må, mot de vilkor, staten måste betrakta såsom derifrån oskiljaktiga, kunna vidare fullföljas; och äntligen, vid den af Riksdagen framställda önskan om åtgärder för sjöfartsnäringens upphjelpande. En utredning om möjligheten att tillgodose dessa ändamål eller ett eller flera bland dem, utan att budgetens jemvigt rubbas och andra viktiga statsbehof åsidosättas, är af Mig anbefald.

Den förut af Mig tillsatta arbetareförsäkringskomitén har aflemnat författningsförslag i några af de viktiga frågor, som ligga inom området för denna komités uppgift. Öfver ett af dessa — om åtgärder för skyddande af arbetares lif och helsa i arbetet — är Jag sinnad att vid detta riksmöte inhemta Edert yttrande.

Äfven på andra områden af lagstiftningen komma viktiga förslag att till Eder aflåtas, deribland: om requisitioner vid mobilisering af krigsmagten eller delar af densamma, om väghållningsbesvärets ordnande och om ecklesiastik boställsordning.

Den ostörda fred, de förenade rikena nu njutit under nära tre fjerdedels sekel, och det lugn, som för tillfället råder i de mellanfolkliga förbindelserna, få icke leda uppmärksamheten bort från landets försvarsväsen.

Det förslag till ombildning af rytteriet, Jag vid ett föregående tillfälle omnämnt såsom varande under utarbetning, föreligger nu färdigt. Afsedt att genom en omsorgsfullare utbildning af manskap och hästar samt beredande af ökad tillgång på vapendugliga reserver göra rytteriet mer lämpadt för sin uppgift, kommer detta förslag nu att öfverlemnas till Eder pröfning.

För att sätta arméns gevär i ett skick, som motsvarar vapenteknikens nuvarande ståndpunkt, äskar Jag anslag af Riksdagen.

Lifligt inseende vigten deraf, att vår nordligaste provins snarast möjligt sättes i förbindelse med rikets jernbanenät, påkallar Jag Eder synnerliga uppmärksamhet för den framställning, Jag till Eder aflåter om ökade medel för skyndsammare bedrivande af stambanebyggnaderna genom öfre Norrland.

Förslag till inrättande af en landtbruksstyrelse, afsedd att vara en central myndighet för handläggning af ärenden rörande jordbruket och dess binärningar, kommer att af Mig till Eder framställas.

Förnyadt förslag skall ock föreläggas Eder till reglering af skogsstaten. Skogarnes alltjemt växande värde gör värden om dem till en angelägenhet af högsta betydelse.

Jag hyser äfven den förhoppning att under riksdagens lopp kunna för Eder framlägga förslag till allmänt ordnande af döfstummeundervisningen i riket.

Nedkallande Guds välsignelse öfver Eder och Edra arbeten, förklarar Jag detta riksmöte öppnadt och förblifver Eder, gode herrar och svenske män, med all konglig nåd och ynnest städe välbevågen.